

*Галина Міхненко
м. Київ*

Використання можливостей дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» у формуванні інтелектуальної мобільності майбутніх інженерів

Іноземна мова професійного спрямування як навчальна дисципліна має тільки їй притаманні потенційні можливості впливати на особистісні підструктури майбутнього фахівця, зокрема позитивно впливати на формування його інтелектуальної мобільності, що передбачає готовність швидко віднаходити, обробляти й застосовувати інформацію та змінювати види і форми інтелектуальної діяльності без зниження ефективності останньої.

Під час оволодіння навичками іншомовної комунікації відбувається занурення студента у професійно маркований інформаційний контекст, від нього вимагається посилення психофізіологічної напруги. Іноземна мова, формуючи загальну комунікативну культуру, стимулює розвиток оперативної та довготривалої пам'яті, здатності до розподілу уваги, реалізації автоматичних дій. Успішність в оволодінні іноземною мовою значно впливає на адаптованість у пізнавальній діяльності. Більш того, доведено, що формуванню адаптивних якостей студентів сприяють успіхи у вивченні лінійної алгебри, вищої математики та іноземної мови.

Процес навчання іноземної мови дає можливість враховувати індивідуальні закономірності психічного розвитку майбутнього інженера та реалізовувати холістичний підхід (цілісний розвиток головного мозку людини). Так, відомо, що система психічних явищ багаторівнева та включає ряд підсистем: когнітивну, в якій реалізується функція пізнання; регулятивну, що забезпечує регуляцію діяльності та поведінки; комунікативну, яка реалізується в процесі спілкування людини з іншими людьми. Кожному з цих рівнів відповідає певний рівень діяльності (домінантно-цільовий, доміантно-пізнавальний, доміантно-чуттєвий). На заняттях з іноземної мови, які

проводяться у малих групах, є можливість відслідковувати прояв емоційних станів студентів у процесі навчання, враховувати індивідуальний стиль кожного студента, визначаючи його можливості у досягненні мети.

Діяльність інженера вимагає рівноправ'я логічного та образно-інтуїтивного мислення. Сутність холістичного підходу полягає у відборі видів навчальної діяльності, що сприяють збалансованій роботі обох півкуль головного мозку та подоланню труднощів у навчанні. Стиль навчання у технічних університетах призводить до формування лівопівкульного мислення. У результаті студенти з таким типом мислення можуть мати труднощі там, де необхідно перейти від теорії до практики, де потрібно діяти, а не пояснювати. Студентам з домінуванням правої півкулі, проте, важко «вписатися» у традиційну модель навчання. Практика показує, що на заняттях з іноземної мови завдання та вправи, з одного боку, повинні, а з іншого, можуть (на відміну від інших дисциплін) містити невербальні компоненти. Використовується музика, навчальні рольові ігри, інсценівки тощо. Суттєва частина інформації сприймається на емоційному рівні. Особливу роль у формуванні інтелектуальних якостей, нового типу інноваційного мислення майбутніх інженерів відіграють інтелектуальні ігри, що являють собою індивідуальне або колективне виконання завдань, які вимагають застосування продуктивного мислення в умовах обмеженого часу та змагання.